

Utbildningsinspektion i International High School of the Gothenburg Region

UTBILDNINGSINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Normer och värden
2. Kunskaper

Verksamheten:

3. Arbetsmiljö och delaktighet
4. Pedagogisk verksamhet och undervisning
5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning
7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och författningar i övrigt. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut angående förbättrings- och kritikområden.

Beskrivning av skolan

International High School of the Gothenburg Region	Antal elever
Gymnasieskola	170

Vid International High School of the Gothenburg Region (IHGR) omfattar utbildningen tre program, varav två är nationella och ett individuellt: Samhällsvetenskapsprogrammet (SP) som på skolan benämns Social Science Programme (SS), Naturvetenskapsprogrammet (NV) med benämningen Natural Science Programme (NS) samt det Individuella programmet (IV) som är detsamma som High School Diploma (HD).

Gemensamt för alla tre programmen är den internationella profilen samt undervisningsspråket engelska. De nationella programmen vänder sig framför allt till ungdomar som vuxit upp i Sverige och de som har annan skolbakgrund än den svenska väljer programmet High School Diploma.

Skolans lärare arbetar inom ämnesövergripande arbetslag, men har också en tillhörighet i sin ämnesgrupp. Många lärare undervisar på flera program.

Eleverna kommer huvudsakligen från Göteborg och närliggande kommuner. En del elever har resväg och restid som innebär att de får långa arbetsdagar.

IHGR ligger i centrala Göteborg och är granne med en av kommunens största gymnasieskolor, Hvitfeldtska gymnasiet. I samma byggnad som IHGR finns den internationella grundskolan International School of the Gothenburg Region (ISGR). Innevarande läsår är skolans tredje verksamhetsår vilket innebär att skolan för första gången omfattar tre årskurser.

Verksamheten bedrivs företrädesvis i huvudbyggnaden men också i den angränsande västra byggnaden där skolan hyr fyra klassrum. Elevmatsalen är belägen i en särskild byggnad inom skolområdet.

I skolans närhet finns Göteborgs universitet, Handelshögskolan samt Chalmers tekniska högskola.

Skolans profil är internationell i flera bemärkelser och internationalisering är en del i utvecklingsarbetet. Gemensamt för samtliga program är att undervisningen huvudsakligen sker på engelska samt att detta är det gängse språket under skoldagen. I IHGR finns det ett 40-tal nationaliteter representerade och det finns elever som varken har svenska eller engelska som modersmål.

Genomförandet av inspektionen i International High School of the Gothenburg Region

Skolverket sände den 24 maj 2004 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i IHGR har bestått av undervisningsråden Thomas Nilsson och Eva Jönsson. Besök i IHGR inleddes den 1 december och avslutades den 3 december 2004.

Skolverket följer upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

För gymnasieskolorna upprättas även en sammanfattande rapport där övergripande förbättrings- och kritikområden tas upp. Skolrapporten bör därför alltid läsas ihop med gymnasierapporten.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och International High School of the Gothenburg Region, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

I IHGR genomfördes planerade intervjuer med elever, verksamhetschefen, rektorn, lärare, studie- och yrkesvägledare, skolsköterskor, kurator samt skolvärd. Lektioner i såväl kärnämnen som karaktärsämnen besöktes.

Övrig information av betydelse för inspektionen har varit Göteborgs kommuns eget kvalitetsarbete med balanserad resultatredovisning, kallad Balansen, där alla kommunala och vissa fristående gymnasieskolor deltar.

Bedömning

1. Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden. Eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att utveckla normer och värden enligt läroplanernas mål.

I IHGR framträder, i samband med intervjuer och observationer, bilden av en skola med en trivsamt miljö och ett accepterande klimat. Eleverna representerar drygt 40 nationaliteter och därmed många olika kulturer vilket också är en anledning till att elever söker sig till just IHGR. Vidare är skolan liten och "alla känner alla". Närheten och tillgängligheten till skollärdningen gör att synpunkter och kritik direkt kan leda till förändringar och förbättringar för eleverna. Vidare visar intervjuer att eleverna känner sig trygga i skolan och att kränkande behandling är ovanligt. Det samlade intrycket är att förhållningssätt och umgängesformer mellan elever och personal är mycket goda. "Balansen" ger dock en annan bild. I jämförelse med genomsnittet för Göteborgs kommunala gymnasieskolor visar resultaten att eleverna vid IHGR inte känner sig lika trygga, inte

trivs lika bra med sina studier, inte har lika bra arbetsro eller trivs lika bra med sina kurskamrater.

Skolledningen menar att resultaten i "Balansen" säkert är sanningsenliga för läsåret 2002/2003, som var skolans första verksamhetsår. De menar dock att man samtidigt skall beakta att få elever svarade, en hel klass förstod inte frågorna i "Balansen" eftersom de inte översatts till engelska samt att skolans marknadsföring medfört att eleverna hade fel förväntningar på skolan.

Intervjuer visar att skolans arbete med att öka elevernas ansvarstagande och inflytande befinner sig i ett uppbyggnadsskede. Det finns en vilja till engagemang hos elevrådet och de lyfter fram ett flertal områden där de kunnat påverka verksamheten, vilket bekräftas av skolans skriftliga årsredovisning. Lärare och skolledning påpekar dock att alla elever inte vill ta ansvar för sitt lärande eller påverka arbetsformer och innehåll.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolans resultat av arbetet med normer och värden är bra. Samtidigt ser inspektörerna betydelsen av att skolan kontinuerligt följer upp att eleverna utvecklar normer och värden i enlighet med målen i 1994 års läroplan för de frivilliga skolformerna (Lpf 94).

Vidare gäller det för skolan att förstärka det påbörjade arbetet för att ytterligare stärka elevernas möjligheter och vilja till inflytande.

2. Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Skolan skall sträva efter att varje elev tillägnar sig kunskaper inom utbildningens ämnesområden och kurser men även utvecklar en tillit till sin egen förmåga och en nyfikenhet och lust att lära. Målen för lärandet anges närmare i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

I skolans delårsrapport för augusti 2004 anges att skolan hade en del elever som kom in hösten 2002 "och som egentligen hade för låga betyg för att klara ett högskoleförberedande program på engelska". Under skolans första läsår var elevernas genomsnittliga intagningspoäng låg. Av de elever som började studera när skolan startade har flera avbrutit sina studier. Andra har tillkommit. Rektorn berättar att en "kärntrupp" av elever med goda studieförutsättningar och bra resultat finns kvar och nu studerar i årskurs 3. De elever som togs in när skolan funnits ett respektive två år hade högre intagningspoäng och bättre förutsättningar att genomföra studierna.

Av skolans årsredovisning från 2003 framgår att vissa elever inte talar svenska alls. Bland dem finns även elever som behöver extra stöd eftersom de inte heller behärskar engelska. Det rör sig om elever som studerar inom det individuella programmet, High School Diploma.

Skolan har lämnat redovisningar av sammanställningar av vissa resultat av nationella prov. Resultat av de nationella proven i engelska visar att även engelska A kan vålla svårigheter. Av 42 elever hade 9 stycken betyget IG på det nationella provet vårterminen 2003. De elever som efter ett års studier inom kursen

engelska A inte når godkänt betyg på det nationella provet bör rimligen ha svårigheter att på engelska studera alla övriga ämnen utom svenska. Rektorn uppger dock att eleverna vid skolan nu har goda kunskaper i engelska.

I matematik A varierar resultaten på de nationella proven i olika grupper men det finns flera grupper med en stor andel elever som har fått betyget IG på provet. Resultaten pekar på att en ganska stor andel av skolans elever har behov av stöd.

Eleverna känner till kursernas mål och betygskriterier. I många av kurserna har lärarna även gjort konkretiseringar av kriterierna. Elever kan ofta, men inte alltid, arbeta både självständigt och tillsammans med andra och de har insikt om sitt sätt att lära. Eleverna tar i olika grad ansvar för sina studier. Enligt rektorn blir detta bättre och bättre. Lärare uppger att eleverna som studerar i årskurs 3 har olika förmåga att ta ansvar. Elever som studerar SP är mindre fokuserade och kan ha svårt att samla sig medan de elever som studerar NV klarar detta bra. Eleverna förstår i regel vikten av att värna om sin säkerhet och hälsa.

Den kulturella mångfalden tas till vara när skolan genomför "World Culture Day" men knappast fullt ut i den övriga verksamheten. Elevers och lärares erfarenheter och kunskaper skulle kunna tas till vara i högre grad. I princip är all undervisning på engelska. Enligt eleverna har dock inte alla lärare tillräckliga kunskaper i språket för att detta skall kunna fungera fullt ut. Eleverna utvecklar i vissa kurser kunskaper omfattande begrepp och fackord även på svenska. I andra kurser är detta svårare eftersom läraren inte alls behärskar svenska.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att resultaten för kunskaper är godtagbart. Det är inte klart att alla elever har förutsättningar att lära och nå målen för utbildningen när undervisningen till mycket stor del bedrivs på engelska.

3. Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten i skolan vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med elever och föräldrar i arbetet för att forma en god miljö – fysiskt och psykosocialt - för utveckling och lärande.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö och för att förebygga kränkningar och ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

IHGR har, enligt skolans kvalitetsredovisning som mål att alltid involvera eleverna i beslut som angår dem och skolan. Elevernas formella möjligheter att påverka verksamheten utgår från klassråden varifrån angelägna frågor förs vidare till elevrådet och skolkonferensen. Elevrådet består av ordförande och sekreterare samt klassrepresentanter. Samtliga har deltagit i en utbildning beställd från Elevforum som har uppdrag från utbildningsnämnden att utveckla och stödja elevmedverkan. Det finns en medveten strävan att utbilda eleverna i demokratiskt arbetssätt och kräva deras delaktighet i planeringen av skolarbetet. Elevintervjuer visar att det dessutom finns ett antal arbetsgrupper på skolan där

både elever och lärare deltar och arbetar tillsammans. Elevrådet bekräftar att skolan erbjuder goda möjligheter till delaktighet och samverkan. Engagemang i elevdemokratiskt arbete noteras i slutbetyget. Resultaten i "Balansen" visar dock att eleverna i IHGR, i jämförelse med genomsnittet för Göteborgs kommunala gymnasieskolor, inte är lika nöjda med sina möjligheter till inflytande som genomsnittseleven i Göteborg.

Arbetet mot kränkande behandling sker på olika sätt i skolan. Det finns en handlingsplan mot kränkande på både svenska och engelska (Anti-bullying programme). Vidare finns det en antimobbningsgrupp som består av såväl personal som elever. De elever som är med i gruppen bär ett märke som kännetecken för att andra elever skall veta vem de kan vända sig till. Intervjuer visar att skolan arbetar medvetet och förebyggande mot alla former av kränkande behandling, mobbning och trakasserier samt att handlingsplanen är känd.

Nästan all intern information, alla dokument och planer vid skolan är på engelska. Det gör att exempelvis elevers vårdnadshavare kan ha svårt att förstå innehållet. Vidare visar intervjuer och dokument att samverkan med elevernas föräldrar försvåras av att samtliga lärare inte talar svenska samt att exempelvis frågorna i "Balansen" inte översätts till annat språk för de elever och föräldrar som i sin tur inte talar svenska.

Samtliga elever har tillgång till skolhälsovård. Skolsköterska finns på skolan fyra dagar i veckan mellan klockan 08.00–16.30. Därutöver vänder sig eleverna till grundskolan ISGR vid akuta behov. Förutom både öppen och bokad mottagning för eleverna deltar skolsköterskorna, tillsammans med kurator, skolvärden samt rektorn i skolans elevvårdsteam (EVT), som träffas varannan fredag. Skolan har också tillgång till skolläkare vid behov.

Skolan arbetar på flera sätt för att uppnå de nationella hälsomålen. Målet är att främja en mer positiv attityd hos eleverna till exempelvis motion, livsstil, droger samt kost och hälsa. Planerade aktiviteter sker genom ämnet idrott och hälsa, skolsköterskornas hälsosamtal samt temadagar. Vidare har skolan ett samarbete med socialhögskolan och ungdomsmottagningen i projektet "unga möter unga".

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolans förebyggande arbete mot kränkande behandling är mycket bra samt att elevernas arbetsmiljö och möjlighet till ansvar och inflytande är bra.

Skolan bör dock förbättra informationen om verksamheten. Skolans olika dokument, all information samt "Balansen" bör finnas tillgänglig på både svenska och engelska så att såväl elever som föräldrar förstår innehåll och innebörd.

4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet för att nå de nationella målen för utveckling och lärande skall främst utformas av eleverna och personalen. Skolan skall samverka med hemmen. Läroplanerna, andra statliga förordningar och kursplanerna ger riktlinjer för arbetet. Det finns bestämmelser om poängplan och ämnes- och kursstruktur, riktlinjer för stödinsatser, för betygssättning och utvecklingssamtal, för utbildning på arbetsplatser, en garanterad undervisningstid etc. Målen i kursplanerna ger dessutom vägledning för arbetssätten genom att beskriva vilka kunskaper, färdigheter och övrig utveckling barnen och ungdomarna skall nå.

Granskningen riktas mot hur man arbetar för att nå målen och hur man anpassar arbetet till olika behov.

I IHGR är undervisningen i regel varierad och stimulerande. Eleverna har möjlighet att utveckla kunskaper av olika slag. De kan lära sig lösa problem, samarbeta och planera sitt lärande.

Erfarenheter från skolans första år har gjort att poängplanen för Social Science Programme (SP) ändrats. Från början var avsikten att matematik D skulle ingå men detta visade sig vara för svårt för eleverna. Poängplanen omfattade från början 2 600 poäng. Nu omfattar programmet 2 500 poäng.

Elever uppskattar den studieperiod de kan tillbringa vid universitetet i Coventry.

Elever som behöver stöd får i regel samtal med kurator. Initiativet kan komma från eleven själv, lärare, skolsköterska eller förälder. En gång per termin genomförs klasskonferens. Elevvårdsteamet träffas varannan vecka. Skolvärden, som inte behärskar svenska, har ansvar för åtgärdsprogram för uppföljning av skolarbete, läsläsning samt närvaro. Åtgärdsprogram skrivs i samband med elevvårdskonferenser eller på initiativ av elevvårdsteamet. Alla elever som behöver stöd har inte åtgärdsprogram. Alla elever som behöver stöd får heller inte detta. Ofta föregås åtgärdsprogram av muntliga informella överenskommelser. Skolvärden har nu i uppdrag att utveckla rutinerna för åtgärdsprogram.

Stödundervisning sker i studiehall en timme varannan vecka av samtliga lärare och i samtliga kurser. Dessutom kan elever få hjälp av studenter från Chalmers 2,5 timmar varje vecka. Elever kan också få stöd av olika lärare enskilt.

Elever berättar att det är upp till varje elev att själv ta till sig det stöd som finns och erbjuds. Ibland vill eleven, enligt elevvårdsteamet, alltför mycket och över-skattar sin förmåga. Det förekommer också att föräldrar har alltför stora krav på eleven och har svårt att acceptera att eleven har studiesvårigheter och behov av stöd.

När skolans elever har håltimmar kan de studera i biblioteket men där finns endast fyra datorer vilket inte alls motsvarar elevernas behov. Rektorn framhåller dock att datasalen är öppen för individuellt arbete ett antal timmar i veckan.

Vid skolan genomförs World Culture Day då elevernas hemländer presenteras. Elever i årskurs 2 har ansvar för dagen och alla elever får möjlighet att lära känna varandras och lärarnas bakgrund. Utvärderingarna visar, enligt en av lärarna, att detta fungerar mycket bra. Eleverna känner stolthet över sin bakgrund och har möjlighet att lära av varandra.

Under temaveckor, som genomförs för att förbereda för elevens projektarbete, arbetar alla ämnesövergripande och tematiskt. Elever klagar dock på att dessa veckor är dåligt förberedda och planerade. Elevens arbete under temaveckan är inte en del av projektarbetet men det bedöms och om eleven inte får godkänt måste arbetet göras om. Resultatet av temaveckan räknas dock inte in i elevens kursbetyg. De eleverna som är kritiska berättar emellertid att andra elever uppskattar arbetssättet. Lärarna ger också en bild av att temaveckorna behöver förbättras gällande planering och bedömning, vilket bekräftas av skolans biträdande rektor som dessutom framhåller att uppföljningen behöver förbättras.

Eleverna trivs vid skolan men anser att verksamheten skulle kunna organiseras bättre. De är mycket nöjda med skolans kulturella mångfald och att stämningen är avspänd. De anser även att det är en stor fördel att studera i en skola i centrum av Göteborg. Några av eleverna anser att vissa lärare skulle behöva förbättra sin förmåga att undervisa på engelska. Andra lärare är, enligt intervjuade elever, mycket bra. Lärarna är över lag öppna och eleverna har lätt att framföra synpunkter.

Att undervisningen bedrivs på engelska kan, enligt en av lärarna, innebära att innehållet förenklas. Elevernas svenska språk kan också bli ”fattigare”. Vid skolan finns olika åsikter om i vilken grad eleverna lär sig fackord inom olika ämnen på båda språken eller bara på engelska. För några av de lärare som inte har engelska som modersmål innebär undervisning på engelska en avsevärd extra arbetsbelastning. Några av dessa lärare anser att de krav undervisning ställer är positiva, stimulerande och utmanande, men alla gör det inte.

Elever uppger att de lär sig analysera och lära. De kan också i viss mån planera sitt lärande själva. Inspektörerna ser också exempel på material som utmanar elevens förmåga till reflektion. Vid ett lektionsbesök har eleverna haft prov. De får sedan välja individuellt vilken av provets fyra delar de vill att läraren skall bedöma. Syftet är, enligt läraren, att elevens skall utveckla sitt strategiska tänkande och sitt självförtroende.

Betygssamtal och utvecklingssamtal genomförs regelbundet. När eleven är myndig kan han eller hon välja om någon förälder skall vara med vid utvecklingssamtalet.

Skolan har samarbete främst med Chalmers och med universitetet i Coventry.

Sammanfattningsvis är den pedagogiska verksamheten vid skolan varierad och ger eleverna möjlighet att utveckla allsidiga kunskaper. Eleverna uppskattar den mångkulturella miljön och möjligheten att få studera på engelska. Skolan bör dock sträva efter att planera verksamheten på ett tydligare sätt, främst gällande temaveckor och projektarbete, och att analysera och diskutera konsekvenserna av att undervisningen genomförs på engelska. Alla elever som behöver stöd skall ha åtgärdsprogram. Alla elever som behöver stöd får heller inte detta.

5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolornas inre organisation och arbete. Sammantaget har dessa skyldighet att se till att rätten till utbildning och till att nå nationella mål tillgodoses.

Frågor som behandlas vid inspektionen är exempelvis om verksamheten har en ledning enligt de nationella bestämmelserna, hur denna fungerar i praktiken och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen samt värna enskilds rättsäkerhet.

IHGR finns organisatoriskt i anslutning till ISGR, som är en internationell fristående grundskola. Göteborgs kommun är huvudman för IHGR. I ISGR:s styrelse finns politiker från Göteborgsregionen. Rektorn för IHGR är också verkställande direktör för ISGR. Hans tjänst fördelas så att en fjärdedel gäller IHGR, tre fjärdedelar ISGR. Den biträdande rektorn vid IHGR arbetar fyra femtedelar av sin tjänst i denna skola och en femtedel vid ISGR. Anställda vid IHGR arbetar ofta också för ISGR. Skolledningen har alltså ansvar både för en kommunal gymnasieskola och för en fristående grundskola. De båda skolorna har separat ekonomi men delvis gemensam personal och de finns delvis i samma byggnad. Konstruktionen ställer stora krav på skolledarnas förmåga att samtidigt arbeta med två olika skolformer, mot olika huvudmän och enligt olika regelverk.

Efter en omorganisation den 1 januari 2005 har rektorn blivit verksamhetschef tillika rektor. Den biträdande rektorn är rektor, nu med hela sin tjänst vid IHGR.

Rektorn och speciellt den biträdande rektorn har förtroget med verksamheten. De har varit med från början när skolan byggdes upp. Lärarna uppskattar speciellt den biträdande rektorns tillgänglighet, engagemang och förtroget med verksamheten. Elever är nöjda med rektorns och biträdande rektorns tillgänglighet men önskar förbättrad information t.ex. när en lärare är sjuk. Elever påpekar också att skolans löften i informationsmaterial etc. inte uppfyllts. Rektor bekräftar att skolan till att börja med lovade för mycket.

Rektorn har övergripande ansvar och speciellt ansvar för ekonomin. Det finns ingen skriven ansvarsfördelning eller befattningsbeskrivning som tydliggör vem av dem som har ansvar för vad. Detta innebär att det kan ta tid för en ny lärare att lära sig "oskrivna regler".

En lärare är studieledare, "coordinator", på halvtid och leder då lärarmöten kring pedagogiska frågor som t.ex. projektarbete, kursplaner, bedömning och betygssättning. Hon har även ansvar för att utveckla skolans arbetsplan och att stötta elevrådet. Studieledaren anser att det är en stor fördel att skolan är liten. Detta ger förutsättningar för en god elevkontakt när den nya verksamheten byggs upp.

Varje vecka genomförs personalmöte med blandat innehåll. Meningen är att lärarna skall ta ett större ansvar för innehållet vid dessa möten och att innehållet därmed i högre grad skall bli relevant för lärare. Lärarna samarbetar i lärarlag

och uppskattar speciellt att de sinsemellan har mycket olika bakgrund och att skolan är ny. De talar om ”nybygggaranda”.

Elever vet inte om de får den garanterade undervisningstiden. Undervisningstiden utgör 85 procent av gymnasiepoängen. Om lärare är på kurs har eleverna vikarie eller också får de arbetsuppgifter. Enligt skolledningen kan en uppföljning av erbjuden undervisningstid göras per elev i elevregistreringssystemet ”Gerda”. Detta görs dock inte. Skolan kan inte redovisa hur skolan har kontroll på att varje elev erbjuds den garanterade undervisningstiden.

Studieledaren har ansvar för att sammanställningar av nationella prov diskuteras i lärargrupper. Alla lärare har dock inte gjort sammanställningar och provresultaten jämförs inte på ett systematiskt sätt med kursbetyg. Betygssättningen kvalitetssäkras inom skolan genom ämnesdiskussioner och samarbete kring bedömning av prov. Visst samarbete sker även med lärare vid andra skolor men detta beror på att lärare har personliga kontakter. Lärarna efterlyser mer kontakt med andra skolor och diskussioner om bedömning, betygssättning och betygskriterier t.ex. i ämnesgrupper inom Göteborgsregionen (GR).

Eleverna anser inte att alla betyg är rättvisa och uppger att lärarna vid IHGR har höga förväntningar och ibland sätter låga betyg jämfört med lärare vid andra skolor.

Skolan har årsredovisning med rapportering av resultat mot övergripande mål och effektmål. Dessa mål är gemensamma för alla kommunala gymnasieskolor i Göteborg. Skolan saknar arbetsplan och kvalitetsredovisning. Verksamheten utvärderas men det är svårt att se att mål- och resultatstyrningen fungerar fullt ut. Insynen i skolans verksamhet och utomstående möjligheter att bedöma skolans kvalitet försvåras när såväl arbetsplan som kvalitetsredovisning saknas.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolledningen är förtrogen med verksamheten.

Betygssättningen behöver kvalitetssäkras. Skolan måste ha kvalitetsredovisning.

Skolan har inte visat att varje elev erbjuds den garanterade undervisningstiden, vilket inte är tillfredsställande.

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för det offentliga skolväsendet. Barn- och ungdomsutbildningen omfattar förskoleklassen, grundskolan, den obligatoriska särskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Det skall finnas lika möjligheter till utbildning för barn och ungdomar med olika funktionsnedsättningar och möjligheter till utbildning i särskilda utbildningsformer. Inom skolformerna skall det också finnas olika möjligheter för eleverna att individuellt göra val av ämnen, program, inriktningar och kurser. En skola kan, enligt skollagen, profilera sig för att tillgodose olika elevers behov eller öka elevernas motivation för lärande.

Granskningen gäller om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som anges i de statliga bestämmelserna. Även informationen om möjligheter till olika val av fördjupning, kurser, skolor och utbildningsvägar behandlas.

IHGR är under uppbyggnad. Skolan har nu elever som studerar i alla årskurserna men inga elever har ännu genomfört hela sin gymnasieutbildning.

Trots att skolan har två nationella och ett individuellt program varierar skolans information om verksamheten mellan olika dokument. Information om skolans program varierar mellan olika dokument. I "Gymnasieval 2004" respektive "Gymnasieval 2005" framkommer att skolans samtliga tre program är specialutformade. I informationen anges att två av skolans program erbjuder inriktningar: Social Science Programme som är inriktat mot ekonomi och turism, Natural Science Programme erbjuder inriktningen teknik. Skolans individuella program High School Diploma är ett individuellt studieförberedande program baserat på det Samhällsvetenskapliga programmet avsett främst för elever med utländsk skolbakgrund, exempelvis från ISGR, samt för andra elever som saknar godkänt betyg i ämnet svenska från grundskolan.

I informationsbroschyrerna presenteras dessutom det individuella programmet, HD, som ett "Individuellt studieförberedande program" under den sammanfattande rubriken "Specialutformat program". Ett individuellt program kan inte samtidigt vara specialutformat och individuellt. Specialutformat program kan visserligen utformas individuellt för en elev men skall i fråga om utbildningens nivå motsvara ett nationellt program och därmed kunna ligga till grund för fortsatt utbildning på högskolenivå. Ett individuellt program skall först och främst förbereda eleven för studier på ett nationellt program eller ett specialutformat program.

I skolans information anges att samtliga program ger behörighet till högskola: "Efter utbildningen kan du läsa vidare på universitet i Sverige; samtidigt är du redo för studier utomlands." Det kan vara svårt för elever att förstå att HD inte utan vidare leder till slutförberedelse från ett nationellt eller specialutformat program.

I ett informationsblad som delades ut vid utbildningsmässan i Göteborg liksom i skolans årsredovisning 2003 framkommer dock att skolan har två nationella program, NV och SP, samt det individuella programmet HD som blir ett specialutformat samhällsvetenskapligt program när eleven är godkänd i ämnet svenska från grundskolan.

Inriktningen turism vid SP samt teknik vid NV är lokala inriktningar. Styrelsen för utbildningen skall fastställa och besluta om lokala inriktningar inom nationella program. Dokument innehållande styrelsens fastställande om lokala inriktningar har inte delgetts inspektörerna, trots att detta efterfrågats. Skolans biträdande rektor påpekar dock att inriktningen turism vid SP samt teknik vid NV inte har anordnats på grund av bristande intresse hos eleverna. Vidare påpekar den biträdande rektorn att inriktningarna för kommande elever inte längre erbjuds, vilket bekräftas av informationen i "Gymnasieval 2005".

I IHGR bedrivs undervisning, undantaget kurser i svenska och språk, på engelska. Skolans styrdokument såsom programstruktur och lokalt konkretiserade kursplaner samt schema presenteras på engelska liksom de dokument och den övriga information som kommuniceras med eleverna. Vidare visar intervjuer och besök i verksamheten att engelska är gängse språk under skoldagen, det vill säga utbildningen bedrivs på engelska. Inspektörerna vill i sammanhanget också peka på vad som anges i såväl avsnitten 2, 4 och 7 i denna rapport.

I IHGR erbjuds ett varierat utbud av individuella val beroende på vilket program eleverna går.

Elever som önskar studera modersmål har tillgång till sådan undervisning men det förekommer att undervisningen erbjuds utanför den normala skoldagen. Svenska som andraspråk finns och erbjuds i önskad omfattning.

Det finns också ett en lokal kurs på skolan. Inspektörerna hänvisar till den genomgång av lokala kurser som finns i den sammanfattande gymnasierapporten.

I samband med inspektionen har inspektörerna efterfrågat utbildningsnämndens beslut om att inrätta de lokala inriktningarna på NV och SP och om kompletterande mål för dessa. Några sådana beslut har inte redovisats för inspektörerna. Detta behandlas ytterligare i den sammanfattande gymnasierapporten.

Information om skolans utbildningar sker förutom via kommunens utbildningskatalog också via skolans webbplats och egna broschyrer. Under hösten före gymnasievalet arrangeras en utbildningsmässa för samtliga elever i årskurs 9 i Göteborgs kommun och samverkansområdet som omfattar 13 kommuner i Göteborgsregionen (GR). Efter det att eleverna fritt kan söka skola (infördes 2000/01) inom hela regionen, finns ingen geografisk koppling mellan grund- och gymnasieskola. På mässan finns de flesta av de kommunala och fristående gymnasieskolorna inom regionen representerade. Alla elever i årskurs 9 får besöka en gymnasieskola under "niornas dag". På "öppna hus" som arrangeras under kvällar och helger är oftast föräldrarna med.

En förändrad studie- och yrkesvägledningsorganisation infördes under 2003. Ett gemensamt Vägledningscentrum inrättades som innebar att studie- och yrkesvägledarna som tidigare varit anställda i de olika gymnasieskolorna gick över till centralt. Arbetet fördelas nu mellan viss tid i Vägledningscentrum medan huvuddelen är förlagd till respektive gymnasieskola. (En beskrivning av Vägledningscentrum finns i den sammanfattande gymnasierapporten). Studie- och yrkesvägledare finns på skolan en dag i veckan. Därutöver kan eleverna vända sig till Vägledningscentrum där de kan få studievägledning. Eleverna i

årskurs 3 anser dock att de inte har tillgång till vägledning i den utsträckning de behöver.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolans information om utbildningsalternativen måste förtydligas. IHGR bör oavsett dokument ge en enhetlig och korrekt bild av vilka program som finns på skolan. Likaså bör eleverna på skolans individuella program informeras om att programmet High School Diploma (HD) inte utan vidare leder till slutbetyg från ett nationellt eller specialutformat program.

7. Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå de nationella målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Även principerna för resursfördelningen aktualiseras vid inspektionen.

I IHGR har samtliga lärare utom tre pedagogisk utbildning. Skolan har flera lärare från andra länder och andra kulturer, vilket också är ett uttalat mål för att skolan bättre skall avspegla elevernas mångkulturella bakgrund.

Intervjuer visar att skolan har enstaka lärare som inte talar svenska, men också att någon lärare upplevs ha svårigheter att undervisa i sina ämnen på engelska.

Samtliga lärare har en individuell fortbildningsplan och skall inom tre år ha gått igenom någon form av kompetensutveckling som är kopplad till internationalisering och att undervisa i engelska. På skolan finns det specialpedagogisk kompetens.

Skolans lokaler är i flera utrymmen slitna och inte till fullo ändamålsenliga. Upprustning har skett i vissa delar och en lokalanpassning kommer att ske kommande läsår då ännu en våning i skolbyggnaden tas i bruk, vilket innebär fler klassrum och grupprum. Eleverna saknar uppehållsrum och använder en korridor för ändamålet. Bristen på utrustning inom naturvetenskapliga ämnen och data kan utgöra hinder för elevernas kunskapsinhämtande. Inspektörerna konstaterar att IHGR inte som övriga skolor i kommunen presenterar nyckeltal för antalet elever per dator.

Skolbibliotek är under uppbyggnad. Skolan ligger nära stadsbiblioteket och samtliga elever har lånekort där.

Skolan är inte anpassad för att ta emot fysiskt funktionshindrade elever. Behovet har ännu inte funnits.

I jämförelse med genomsnittet för samtliga kommunala gymnasieskolor i Göteborg visar "Balansen" att eleverna vid IHGR inte är lika nöjda med undervisningslokalerna, elevutrymmena och skolans utrustning.

Den resursfördelningsmodell som tillämpas för gymnasieskolan i Göteborg har som kommunen benämner ett socioekonomiskt index som ger vissa skolor mer ersättning än andra med anledning av att deras elever förväntas behöva mer resurser, t.ex. i form av stöd eller mindre grupper. För IHGR har detta exem-

pelvis inneburit att skolan får en högre ersättning för de elever som går på det individuella programmet (HD) samt för elever på nationella program som har undervisning i svenska som andraspråk. Ersättningen till skolorna bygger också på antalet elever. Större elevförändringar påverkar skolornas intäkter.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att det vid skolan överlag finns goda förutsättningar för att eleverna skall kunna nå målen.

Skolan bör dock utveckla former så att eleverna får bättre tillgång till datorer under skoldagen samt utreda om utrustningens standard i naturvetenskapliga ämnen försvårar elevernas möjligheter att nå målen för utbildningen.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i International High School of the Gothenburg Region övergripande är av god kvalitet. Arbetet mot kränkande behandling är mycket bra vilket innebär att skolan erbjuder en trygg och trivsamt miljö för sina elever. Vidare är elevernas möjligheter till ansvar och inflytande bra via såväl formella som informella samverkansformer.

Skolans pedagogiska verksamhet är varierad och ger eleverna möjlighet att utveckla allsidiga kunskaper. Eleverna uppskattar den mångkulturella miljön och möjligheten att få studera på engelska. Det finns exempel på goda förutsättningar för lustfyllt lärande med stor delaktighet för eleverna.

Skolledningen är förtrogen med verksamheten och har dessutom en studiehandledare ”*coordinator*” som driver pedagogisk utveckling.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- uppföljning av hur eleverna utvecklar normer och värden,
- elevernas inflytande över sitt lärande och sin utbildning,
- elevernas förutsättningar att nå målen för utbildningen samt konsekvenserna i den pedagogiska verksamheten, när undervisningen bedrivs på engelska,
- skolans information om verksamheten till såväl elever som föräldrar,
- planering av den pedagogiska verksamheten, framför allt gällande projektarbete,
- rutiner för att kvalitetssäkra betygssättningen,
- skolans information om utbildningarna samt
- elevernas tillgång till datorer och utrustning i skolan.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

- Skolan kan inte redovisa hur varje elev har erbjudits den garanterade undervisningstiden (5 kap. 4 d § skollagen samt 1 kap. 11 § gymnasieförordningen).
- Elever som behöver stöd ges inte alltid det och åtgärdsprogram upprättas inte regelmässigt (8 kap. 1, 1 a §§ gymnasieförordningen).
- Skolan saknar skriftlig kvalitetsredovisning (1 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet).

Datum

Ort

2005-09-06

Göteborg

Thomas Nilsson

Eva Jönsson